

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИМЉЕНО: 01.07.2013.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Бројности
01	2010		

НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ПРЕДМЕТ: Извештај о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног сарадника у звању асистента за ужу Кривичноправну научну област

Одлуком Наставно научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, број 1472/7, од 27.05.2013. године, одређени смо за чланове Комисије за припрему извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног сарадника у звању асистента за ужу Кривичноправну научну област. На основу одлуке Декана Правног факултета у Крагујевцу, број 1638 од 29.05.2013. године, конкурс је објављен у листу „Послови“, број 520, од 05.06.2013. године. Након обављеног увида у конкурсни материјал, који нам је достављен, Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

I Пријављени кандидати

На конкурс су се благовремено пријавила три кандидата:

1. **Јована Фундић**, из Новог Сада;
2. **Марија Милојевић**, из Београда и
3. **Вељко Турањанин** из Крагујевца.

Комисија није узела у разматрање пријаву кандидаткиње Јоване Фундић, с обзиром на чињеницу да, изузев пријаве на конкурс, кандидаткиња није доставила никакву пратећу документацију којом би се потврдило постојање услова за избор предвиђених Законом о високом образовању, нормативним актима Правног факултета и Универзитета у Крагујевцу. Комисија, такође, није узела у разматрање пријаву кандидаткиње Марије Милојевић, будући да је иста непотпуна, то јест кандидаткиња није доставила Извод из матичне књиге рођених, Извод из књиге држављана Републике Србије нити Уверење о неосуђиваности. Поред тога, кандидаткиња не испуњава формални услов прописан Законом о високом образовању (чл. 72. ст. 1.), којим је предвиђено да високошколска установа бира у звање асистента студента докторских студија који је претходне нивое студија завршио са укупном просечном оценом најмање 8 (осам) и који показује смисао за наставни рад. Чланом 128. став 3. Статута Правног факултета у Крагујевцу услови за избор сарадника у звању асистента

дефинисани су на исти начин. Из достављене документације кандидаткиње Марије Милојевић произилази да је иста претходне нивое студија завршила са просечном оценом 6,94. Сходно томе, кандидаткиња не испуњава формалне услове за избор у звање асистента.

II Подаци о пријављеним кандидатима

1. Вељко Турањанин

1.1. Лични подаци и подаци о досадашњем образовању

Вељко Турањанин је рођен 18. маја 1985. године у Стоцу. Основну школу и гимназију је завршио у Билећи са одличним успехом, а 2004. године је уписао Правни факултет Универзитета у Крагујевцу. Дипломирао је јуна месеца 2008. године са просечном оценом 8,90. Докторске студије је уписао 2008. године на истом факултету и то на кривичноправном смеру, а на њима је положио све испите прописане Наставним планом и програмом, те пријавио тему докторске дисертације под називом *Споразум о признању кривице*. Испите из своје уже научне области положио је просечном оценом 9,00. Почетком маја 2013. године, Стручно веће Универзитета у Крагујевцу је дало сагласност на Извештај о научној заснованости теме докторске дисертације. Говори и пише енглески језик, а служи се немачким, италијанским и француским језиком. Такође, кандидат наводи и одслушао је семинар за рад са малолетницима у кривичном поступку, те да поседује сертификат који му исто омогућава.

1.2 Радно искуство

Кандидат је радни однос засновао у Требињу 01. новембра 2008. године на радном месту адвокатског приправника, на коме је био до 01. августа 2010. године. У периоду од 01.08.2010. године до 28.07.2011. године био је запослен на радном месту секретара ЈУ Музичке школе „Требиње“. Потом, од 01. августа 2011. године до 01. јануара 2012. године радио је на радном месту адвокатског приправника, да би 01. фебруара 2012. године почео да ради на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, на радном месту сарадника у настави на кривичноправном смеру, на ком радном месту се и тренутно налази. У току школске 2011/2012 и 2012/2013. године изводио је вежбе из предмета Кривично процесно право, Кривично право и Малолетничко кривично право. У поступку анкетирања студената о квалитету извођења наставе наставника и сарадника за зимски семестар школске 2012/2013. године, оцењен је укупном просечном оценом 4,69.

3. Објављени научни радови и учешће на научним конференцијама и скуповима

Кандидат је до сада објавио 18 научних радова, од којих је 17 објављено у научним часописима и зборницима и један на Интернет порталу. Такође, има и 5 радова који су прихваћени за објављивање.

Објављени радови су:

-В. Турањанин, *Од признања кривице до споразума о признању кривице у енглеском кривичном процесном праву*, Правна ријеч, број 29/2011, Бања Лука, УДК 343.1(410.1), ISSN 1840-0272, 703-718

У раду кандидат је разрађивао појаву споразума о признању кривице у енглеском кривичном процесном праву. Енглеска, као колевка англосаксонске правне традиције, која је потом пренета на амерички и аустралијски континент, није на својим просторима створила и споразумевање о кривици, већ је то институт који је установљен у америчкој правној традицији. Наиме, енглески судови су годинама остали приклоњени свом неповерљивом ставу према признању које је настало као резултат преговора са тужиоцем. Због тога се у раду кандидат бавио променама које су у вези са решавањем кривичних поступака у конвенционалном енглеском праву. Иначе, енглески кривични поступак није допуштао никакав облик споразумевања о кривици, нарочито уколико је у питању бенефиција за окривљеног у облику блажег кажњавања. Временом, ситуација се променила на Острву, те судови почињу благонаклоно да гледају и на признања кривице до којих се дошло и неком врстом споразума са окривљеним.

- В. Турањанин, *Увођење адверсарног система у Русији кроз приказ два најважнија института – пороту и споразума о признању кривице*, Гласник права, број 3/2011, Крагујевац, УДК 343.13(47), ISSN 1821-4630, 65-81

У чланку аутор је разматрао институте пороте и споразума о признању кривице у руском кривичном процесном праву, које је услед великих проблема у кривичном поступку постепено напустило традиционални инквизициони поступак, те прешло на адверсарни систем поступања у кривичним стварима. Претходно је било неопходно променити Устав Руске федерације, а на основу њега донети и радикално другачији Законик о кривичном поступку. Нови Законик о кривичном поступку имплантирао је у законодавство велики број новина, а кроз читав Законик видљив је утицај америчких стручњака из области кривичног права који су учествовали у законодавној реформи, што се најбоље може сагледати кроз два најпознатија института америчког кривичног права – пороту и споразум о признању кривице (*plea bargaining*). Руски законодавац је био свестан вредности споразума о кривици између тужиоца и окривљеног у Сједињеним Америчким Државама, али и чињенице да је успеху истог заслужан ефикасан систем поротног суђења, те је увео оба института у своје кривичнопроцесно законодавство. Следствено томе кандидат је у чланку базирао своје излагање о адверсарном систему на наведеним институтима, који према доступним статистичким подацима постепено заузимају све значајније мјесто у руском кривичном поступку.

-В. Турањанин, *Споразум о признању кривице у правима европских земаља: примјер Италије*, Страни правни живот, број 2/2011, Београд, УДК 343.144(450), ISSN 0039 2138, 147-166, категорија М52

Споразум о признању кривице је институт англо-америчког правног система који последњих тридесет година заузима значајно мјесто и у кривично-процесним законодавствима европских земаља, приближавајући на тај начин два различита правна система. Прва европска држава, која је увела у своје законодавство споразум о признању кривице, односно, договарање о казни, била је Италија. То је учинила због пораста стопе криминалитета и немоћи законодавних рјешења да спрече или макар поспеше сузбијање те појаве. Већ 1981. године, у још увек важећи Законик о кривичном поступку, тзв. Роков Законик о кривичном поступку, покусно је уведено договарање о казни, са јако уским пољем примене. Међутим, године 1988. у Италији се доноси нови Законик о кривичном поступку, у којем је, између осталог проширена област примене споразума о признању кривице, познатијег као *patteggiamento*. Након тога, дошло је до још једне промене одредаба Законика, 2003. године, којом је, за сада, довршено проширивање примене споразума о признању кривице. У овом раду кандидат је образложио посебне поступке у италијанском кривичном процесном праву, а детаљно обрадио институт споразума о признању кривице, односно, *patteggiamento*-а. Кроз анализу одредаба које регулишу *patteggiamento* уочавао је сличности и разлике са америчким споразумом о признању кривице, те имплементацију преговарачке правде као карактеристике адверзијалног система у традиционални инквизициони систем Италије.

- В. Турањанин, *Трансплантација споразума о признању кривице кроз земље англосаксонског правног система*, Зборник: *Правна мисао у срцу Шумадије*, Крагујевац, 2012, УДК 343.1:34(410), ISBN 978-86-7623-039-6, 247-262, категорија М44

У раду кандидат је разматрао институт споразума о признању кривице, као једног од најпознатијих правних транспланата последњих година, који је са америчког тла преузет у готово сва европска, али и светска кривичнопроцесна законодавства. Заобилазећи државе европско-континенталног правног система, које су инкорпорисале преговарање о кривици у своја законодавства, ставио је акценат на регулисање овог института превасходно у Сједињеним Америчким Државама, као његовој колевци, а затим у другим двома најпознатијим земљама англосаксонске правне традиције које су га преузеле и регулисале: Енглеској и Аустралији. Без обзира на чињеницу да све три државе припадају у основи истом систему, споразум о признању кривице се у њима јавља у различитим формама које самим тим прати и другачије законско регулисање. Због тога је кандидат превасходно разматрао споразумевање о кривици на америчком тлу, а затим указао на сличности и разлике између америчког типа ценкања о кривици и енглеског, односно, аустралијског..

-Турањанин, *Морална неприхватљивост разликовања активне и пасивне еутаназije*, *Правни живот*, број 9/2012, Београд, УДК 34 (497.11)(05), YU ISSN 0350-0500, 509-522, категорија М51

Кандидат је у раду разматрао питање оправданости разликовања активне и пасивне еутаназije са моралног аспекта, као лишења живота из милосрђа, које представља комплексан проблем како прошлих времена тако и садашњости, као и

неисцрпан извор расправа. У далекој прошлости еутаназија је представљала дозвољен облик лишења живота, да би потом била строго забрањена. Кроз савремена решења искристалисала су се три приступа питању еутаназије, која се налази у распону од потпуне забране и изједначавања са обичним убиством преко привилеговања као лакшег облика лишења живота до легализације њеног вршења. При том, активна еутаназија се по правилу сматра недозвољеном и морално неприхватљивом, док се њена пасивна форма сматра оправданом. Уз кратке назнаке, заобилазећи позитивноправне системе регулисања лишења живота из самилости, кандидат се базирао на питање моралности активне и пасивне еутаназије, односно, на (не)постојање разлика међу њима уколико се за тачку посматрања узме аспект морала. Представљајући аргументе и контрааргументе како противника тако и присталица еутаназије, дошао је до закључка да суштински не постоје моралне разлике између активне и пасивне еутаназије, те да би требало да оне буду регулисане на једнак начин.

- В. Турањанин, Помагање у извршењу кривичног дјела у српском кривичном праву, Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, број 1/2011, Нови Сад, УДК 343.237, ISSN 0550-2179, 629-649, категорија М52

У раду, кандидат је обрадио питање помагања у извршењу кривичног дела, дајући његове основне карактеристике, те презентовао актуелно стање у области са освртом на судску праксу. Кривичноправна теорија и пракса су сагласне у тумачењу одредаба Кривичног законика које регулишу помагање у извршењу кривичног дела. Кривично дело као противправно, у закону предвиђено скривљено понашање јесте понашање субјекта који се јавља као учинилац кривичног дела, а то је најчешће појединац. Али, у све бржем и разноврснијем вртлогу живота данас, све више кривичних дела бива извршено од стране више лица, што представља далеко опаснији вид криминалитета него када је кривично дело извршено од стране једног лица. Када је кривично дело резултат деловања више лица, тада је реч о саучесништву, чију врсту представља помагање у извршењу кривичног дела. У раду сам истакао битне одреднице теоријских схватања о помагању, почев од појма, елемената и врста помагања до стицаја помагања и продуженог помагања. На крају сам дао кратак преглед саучесништва малолетника у пракси, у покушају тражења помагања малолетника у судској пракси.

-В. Турањанин, Злоупотреба опојних дрога са аспекта новог кривичног законодавства и са освртом на судску праксу, Гласник права, број 2/2010, Крагујевац, УДК 343.57, ISSN 1821-4630, 91-108

Злоупотреба опојних дрога последњих година представља тешку социјалну и друштвено опасну појаву. Жртве ове појаве су пре свега сами наркомани, а затим породица, као и друштво у целини. Као и многе друге појаве, и са употребом дрога се почело у позитивне сврхе, а изопштило се у своју супротност. Иако позната људима од давнина, њена масовна употреба почиње у прошлом веку и незадрживо се шири захватајући све већи број држава. С тога државе, као и међународна заједница, настоје да различитим системом превентивних и репресивних мера спрече појединце и групе у

предузимању противправних делатности везаних за дроге. Као и друге државе, и наша држава и друштво се суочава са великим проблемима у области недозвољене производње и промета опојних дрога. С тим у вези, наше кривично законодавство прописује три кривична дела везана за злоупотребу дрога: Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, Омогућавање уживања опојних дрога и Неовлашћено држање опојних дрога. Поред тога, кривичним законодавством је предвиђена и посебна кривична санкција – мера безбедности обавезног лечења наркомана. Гледано по тежини запрећених кривичних санкција, ова кривична дела спадају у ред најтежих кривичних дела. С друге стране, санкционисан је и покушај, као и помоћ. У међународној сфери, на снази су три конвенције које су ратификовале готово све државе у свету, а којима се регулише начин легалне производње и промет опојних дрога и прописују да државе потписнице морају све илегалне делатности у овој области да оквалификују или као кривична дела или као други деликт.

-В. Турањанин, Лишење живота из милосрђа и помагање у самоубиству – поглед на законодавна решења држава која су их легализовала, Гласник права, број 2/2012, Крагујевац, УДК 343.57, ISSN 1821-4630, 15-36

У раду кандидат је образложио кривичноправно регулисање лишења живота из милосрђа и помагања у самоубиству у државама које су легализовале њихово извршење у одређеним случајевима и под претпоставком испуњења законом прописаних услова. Глобално посматрано, питање регулисања еутаназије решено је у основи на три начина, која се крећу од потпуне забране њеног вршења и изједначавања исте са обичним убиством, преко њеног привилеговања кроз регулисање као посебног кривичног дела за које је прописано блаже кажњавање, до потпуне легализације лишења живота из самилости. Кандидат у раду објашњава законска решења последње, малобројне групе држава, превасходно образлажући системе Холандије, Белгије и Луксембурга, као првих држава у којима је легализовано лишење живота из самилости и потпомогнуто самоубиство, а потом Швајцарске, Орегона, Вашингтона и Монтане, у којима није кажњиво помагање при самоубиству под претпоставком испуњења законом постављених услова. На крају, дао је посебан осврт на законодавство Северне Аустралије, у којој се својевремено појавио први закон који је легализовао еутаназију, али који је укинут након две године од почетка примене.

-В. Турањанин, Позитивноправно регулисање специфичне медицинске услуге у Сједињеним Америчким Државама – лекарске помоћи у самоубиству, у Зборнику: XXI век - век услуга и услужног права, Крагујевац, 2012, ISBN 978-86-7623-042-6, УДК 316.64:616.89, 349-362, категорија М44

Медицинске услуге обухватају широк дијапазон услуга које постоје у савременој ери човечанства. У Сједињеним Америчким Државама крајем XX и почетком XXI века актуелизовала се специфична медицинска услуга, позната као лекарева помоћ пацијенту у извршењу самоубиства. Кандидат је разматрао наведену медицинску услугу, односно, питање помоћи у самоубиству у правима америчких држава, на ком континенту се повела дебата о декриминализацији овог кривичног дела

у случајевима када се као извршилац јавља лекар који помогне пацијенту, који се налази у терминалној фази болести, у извршењу самоубиства, преписујући му одговарајући медикамент како би исти окончао, а која је резултирала одржавањем низа референдума чији је циљ био доношење закона којим би се легализовала оваква помоћ. Након неуспеха у изгласавању закона у појединим државама, прво америчко законодавство у коме је легализовано помагање у самоубиству било је орегонско, у коме је настао тада јединствен у свету Закон о смрти са достојанством. Заживљавање овог закона допринело је декриминализацији лекарске помоћи у самоубиству прво у Вашингтону, а потом и у Монтани. У раду приликом обраде сваког законодавства кандидат је превасходно објаснио и образложио одредбе одговарајућег закона, а потом укратко приказао статистичке податке о извршеним помагањима. В. Турањанин, М. Воштинић, *Кратак компаративни приказ еколошких кривичних дела у Србији и Републици Српској*, Зборник: Екологија и право, Београд, 2012, ISBN 978-86-80059-81-5, 34-47, категорија М31 У овом коауторском раду извршена је упоредноправна анализа кривичних дела из групе кривичних дела против животне средине, познатијим као еколошким кривичним делима, која су законодавним променама с почетка ХХИ века у оба законодавства измештена и регулисана у посебном одељку под називом „Кривична дела против животне средине“ материјалних закона у кривичним законодавствима. Право на здраву животну средину представља једно од основних човекових права које је загарантовано пре свега уставним прописима ове две државе, преко низа других аката до крајње, кривичноправне заштите, која се примењује у моменту када је превентивна активност остала без успеха, надјачана различитим облицима националног и транснационалног еколошког криминалитета. У чланку су аутори дали приказ кривичних дела у ове две суседне земље, међусобно их поредећи, и то како радње извршења тако и запрећене кривичне санкције, а потом анализирали статистичке податке о извршеним кривичним делима, покренутим поступцима и изреченим кривичним санкцијама, посебну пажњу посвећујући високом проценту изречених упозоравајућих санкција за овако тешка кривична дела.

-В. Турањанин, *Споразум о сведочењу окривљеног у кривичном процесном законодавству Србије*, Нова правна ревија, број 2/2012, ISSN 2233-0151, УДК 343.13(497.11)(094.5), 65-72

Кандидат је у овом раду обрадио споразум о сведочењу окривљеног, као врсту споразума о признању кривичног дела са проширеном садржином, који је у кривично процесно законодавство Србије имплементиран најновијим законодавним променама, односно, Закоником о кривичном поступку чије су поједине одредбе почеле да се примењују почетком 2012. године, међу којима су одредбе којима је регулисан споразум о сведочењу, док целокупан законски текст треба да ступи на снагу почетком 2013. године. Будући да овај правни институт потиче из англосаксонског правног система, то је на почетку рада дао кратак осврт на решење заступљено у америчком правном систему, а потом објашњавао решење српског законодавца. Споразум о сведочењу окривљеног уноси у законодавство низ специфичности, од којих су поједине и више него дискутабилне. С тога је анализирао све законске одредбе које регулишу споразум о сарадњи, правећи на одговарајућим местима паралелу са

споразумом о признању кривичног дела, те указујући како на предности тако и на мане појединих решења.

- В. Турањанин, М. Ковачевић, *Секстинг: појам, обележја и кривичноправна реакција*, Социјална мисао, број 1/2013, ISSN 0354-401X, УДК 343.542:343.1, 55-73, категорија М52

Овај коауторски рад је посвећен анализи феномена адолесцентског секстинга. Веома поједностављено речено, адолесцентски секстинг подразумева примање и слање сексуално експлицитних садржаја путем савремених средстава комуницирања, попут мобилне телефоније и друштвених мрежа, у коме учествују малолетна лица. Поставља се питање како заштитити интегритет, приватност и безбедност младих, а да се при томе истовремено не претера у ширењу зоне инкриминисаних понашања. Аутори су анализирали нормативно регулисање секстинга у Сједињеним Америчким Државама, с обзиром да су се оне до сада најинтензивније бавиле том проблематиком. На крају су указали на могуће начине супротстављања негативним аспектима ове појаве.

-В. Турањанин, *Високотехнолошки криминалитет и кривичноправна средства реаговања*, у Зборнику: *Тешки облици криминалитета и државна реакција*, Требиње, 2013, УДК 343.85:343.9.02, 436-451, категорија М31

У раду кандидат разматра поједина питања високотехнолошког криминалитета, као једног од савремених тешких облика криминалног понашања које постепено избија у први план на многим међународним конференцијама. Наиме, упоредо са напретком интернетске технологије добили смо и нове форме криминалитета, а компјутерски, са својим појавним облицима који се непрестано мењају, свакако данас поставља низ нових питања, али и препрека за процесуирање извршилаца ових кривичних дела. Поред уводних и завршних разматрања, рад је подељен на још три дела. Први део кандидат је посветио разматрањима о проблему одређивања јурисдикције суда приликом одређивања надлежности за кривична дела транснационалног високотехнолошког криминалитета. У другом делу је расправљао питање пружања међународне кривичноправне помоћи, пре свега екстрадиције, док је у трећем делу дао стање високотехнолошког криминалитета кроз приказ статистичких података о кривичним делима против безбедности рачунарских података у кривичном законодавству Републике Србије. Анализом статистичких података и изречених кривичних санкција, констатовао је да су оне благе у односу на опасност коју носи високотехнолошки криминалитет.

-В. Турањанин, *Настанак и могућности развоја "туризма смрти" у Западној Европи*, у Зборнику: *XXI век - век услуга и услужног права*, Крагујевац, 2013, ISBN 978-86-7623-042-6, категорија М31

У раду кандидат је објашњавао настанак и развој појаве која је у последње време везана за земље Западне Европе, а познатије под називом 'туризам смрти'. Наиме, законодавци у одређеним западноевропским државама су легализовали лишење живота из самилости и/или помагање у самоубиству. Наведене услуге могу пружити како лекари, тако и у ту сврху образоване и регистроване организације. Ова пракса

развијена је, превасходно, у Швајцарској, па потом у Холандији. При том, у Швајцарској је омогућено некажњиво асистирано самоубиство, док су у Холандији декриминализована оба поступка. Будући да њихова примена није ограничена само на држављане конкретне државе, то су крајем XX и почетком XXI века ове две државе постале пожељне туристичке дестинације за лица која се најчешће налазе у терминалној фази болести, како би достојанствено преминули. На тај начин, дошло је до настанка 'туризма смрти'. Рад је, поред уводних и завршних разматрања, поделио у три целине, при чему се прва односи на дефинисање кључних термина који се користе у овим поступцима, друга се односи на решења заступљена у швајцарском законодавству, док је у трећој описана процедура у Холандији. За оба законодавства кандидат је дао детаљне статистичке податке о извршеним лишењима живота из милосрђа и асистираног самоубиства.

-V. Turanjanin, *Negotiating agreements in the legislation of Republic of Serbia as instruments of more efficient criminal procedure*, in: *Contemporary concepts and challenges of social and technological development in globalization era*, The international conference of social and technological development (STED 2012), Banja Luka, 2012, UDK 343.2, 934-954, категорија M31

У раду кандидат је образлагао преговарачке споразуме између тужиоца и окривљеног у кривичном процесном законодавству Републике Србије, као правним трансплантима чији је циљ повећање ефикасности кривичног поступка и усаглашавање законодавства ове државе са интенцијама присутним у савременој науци кривичног процесног права, те решењима присутним у великом броју савремених компаративних европских и светских кривичнопроцесних закона. Наиме, у савременој ери глобализације државне границе све више губе на значају, а криминалитет у сразмери са том чињеницом добија транснационални карактер, што за последицу има слабљење ефикасности националних кривично-процесних законодавстава. Како би се супротставиле томе, државе уводе различите облике поступања у кривичним стварима, који се преливају из једне у другу. Тако је споразум о признању кривичног дела са својим облицима, као правни трансплант који вуче порекло из Сједињених Америчких Држава, постао општеприхваћен институт широм Европе, па тако и у Србији. У раду је анализирао и испитивао законске одредбе које регулишу преговарање о кривици, према тексту новодонетог Законика о кривичном поступку Србије, односно, разматрао три института: споразум о признању кривичног дела, споразум о сведочењу окривљеног и споразум о сведочењу осуђеног. Проблематику наведених института аутор је подвргавао стручно-критичкој анализи, али и разматрао њихов допринос у постизању нормативне основе за тражени и жељени степен ефикасности кривичног поступка. Такође, поједина питања је разматрао како са нормативног аспекта у новом Закону о кривичном поступку тако и са аспекта нормативне разраде у појединим компаративним законодавствима. На крају, дао је закључна разматрања у којима је изразио свој став о постигнутом циљу доношења описаних законских рјешења, те формулисао одређене предлоге.

-B. Турањанин, Б. Михајловић, *Заштита пословног имена привредног друштва*, *Анали пословне економије*, Бања Лука, број 8/2013, УДК 347.78:003.56, 109-126

У коауторском раду објашњена је заштита пословног имена привредног друштва, као фирме под којом оно послује. Будући да пословно име треба да буде одређено на такав начин да није заменљиво са пословним именом другог привредног друштва нити да изазива забуну о привредном друштву и/или о његовој делатности, то је било неопходно предвидети одређене начине његове заштите. Услед тога, постоје четири различита начина на која пословно име може бити заштићено, и то најпре на основу самог закона, потом по основу постојања оправданог пословног интереса, затим по основу нелојалне утакмице, и на крају, кривичноправно, јер лице које се у намери да завара купца или корисника услуга послужи туђим пословним именом чини кривично дело. Аутори су, пре свега, представили решења заступљена у праву Србије, али такође кроз компаративни приказ сагледали законодавна решења држава у окружењу. Управо то је и представљао циљ овог рада с обзиром на то да ово питање до сада углавном није било свеобухватно објашњено. Такође, у раду су приказали релевантну судску праксу у вези са овим питањем, док су у закључним разматрањима дали критичку анализу постављених нивоа заштите пословног имена привредног друштва.

Вељко Турањанин, *Suppression on illegal drug trafficking in Herzegovina*, Гласник права, број 1/2013, УДК: 614.28(497.6), 16-63

У раду аутор се бави спречавањем трговине опојним дрогама на подручју Херцеговине. Садржински, рад се састоји из три цјелине. У првом дијелу рада аутор даје општи приказ трговине опојним дрогама, те уложи појединих међународних организација у спречавању ове појаве. Потом објашњава савремене путеве дроге, повезаност трговине дрогом са корупцијом и прањем новца, те приказује одређене међународне и националне организоване криминалне групе које се баве илегалном трговином опојним дрогама. У другом дијелу рада аутор објашњава трговину дрогом у Херцеговини, почев од начина сазнања за ова кривична дјела, преко могућности за спречавања трговине, успјеха полиције и статистичких података о заплијенама дроге, до статистичких података судова. Такође, у овом дијелу рада аутор приказује резултате истраживања спроведеног путем анкетног упитника међу грађанима и припадницима полиције. Трећи дио рада аутор посвећује превентивним и репресивним активностима на спречавању трговине дрогом, те на крају даје критичку анализу и формулише одређене приједлоге за побољшање стања у овој важној области

Рад објављен на два Интернет портала је:

В. Турањанин, *Почетак кривичноправне заштите живота кроз призму кривичног дјела противправног прекида трудноће*, на: http://www.frontal.rs/index.php?option=btg_novosti&catnovosti=5&idnovost=23418, <http://www.enovosti.info/>, објављено: јул 2012. године.

Радови који су прихваћени за објављивање су: В. Турањанин, *Обжалование приговора, вынесенного на основе соглашения о признании вины, в свете принципа справедливости по уголовно-процессуальным кодексом Республики Сербия*, Международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых учёных «Правовое образование – Гражданское общество – Справедливое государство», Кемерово, 2012, категорија М31 ;

Споразум о признању кривице представља широко прихваћен начин поступања у кривичним стварима широм света, почев од правног система Сједињених Америчких Држава па до европских земаља, а тиме и Србије. У раду је разматрано питање изјављивања жалбе на пресуду донесену на основу преговора између тужиоца и окривљеног, а које има за циљ признање кривичног дела од стране потоњег, у замену за одређене привилегије, разјашњавајући решења како важећег Законика о кривичном поступку тако и Законика који је требало да ступи на снагу почетком 2013. године, а којим је право на изјављивање жалбе решено радикално другачије готово искључујући двостепеност, а што је, по кандидатовом мишљењу, утицало и на сам појам праведности у поступању у кривичним стварима.

- В. Турањанин, М. Турањанин, *Улога, одговорност и постигнути резултати полиције и суда у сузбијању трговине опојним дрогама – примјер Требиња*, Адвокатура, Бања Лука, 1/201

У раду објашњена је улога органа унутрашњих послова и судова у сузбијању трговине опојним дрогама, узимајући као пример Требиње, град у Републици Српској и Босни и Херцеговини, а на тремеђи Босне и Херцеговине, Црне Горе и Хрватске, који је означен као један од кључних градова за трговину опојним дрогама. Кроз анализу статистичких података полицијских органа и правноснажних пресуда донесених након окончаних кривичних поступака, аутори су закључили да борба против трговине опојним дрогама и сузбијање исте није на задовољавајућем нивоу. У прилог томе стоје подаци да је, с једне стране, у требињској регији просечно најмањи број откривених кривичних дела и њихових извршилаца у односу на остале делове Републике Српске, док су, с друге стране, пресуде изречене извршиоцима ових кривичних дела изузетно благе.

-Б. Бановић, В. Турањанин, *Cyber Terrorism*, за Саветовање: *Супротстављање организованом криминалу – правни оквир, међународни стандарди и процедуре*, Тара, 28. и 29. мај 2013. године, категорија М14

У раду је разматран високотехнолошки тероризам, као врста тероризма где извршиоци користе глобалну интернет мрежу као средство извршења терористичких напада. Интернет технологија, са својим многобројним позитивним аспектима је променила човечанство, али је, међутим, допринела повећању ефикасности и ефективности криминалних организација. У првој деценији XXI века, компјутерски криминал и кибер-тероризам представљају теме које су избиле у први план на многим међународним конференцијама и у међународном кривичном праву. Пре свега, високотехнолошки криминал представља искоришћавање информација или телекомуникационих технологија како би се извршило кривично дело против лица, имовине, организације или компјутерског система, а кривично дело високотехнолошког криминала у бити представља традиционално или ново кривично дело учињено путем компјутерске мреже или система, док високотехнолошки тероризам представља подврсту компјутерског криминала везану за тероризам. Овај облик тероризма представља већу претњу него што је то случај са тероризмом какав смо до сада познавали, али и од других облика високотехнолошког криминала. Сходно

томе, у овом раду је разматран компјутерски тероризам са више аспеката, те његова веза са тероризмом и компјутерским криминалом.

- М. Ковачевић, В. Турањанин, *Кривичноправно реаговање на злоупотребу опојних дрога*, Социјална мисао, 2/2013, категорија М52

Проблем наркоманије поприма све шире размере међу припадницима мањинских група, који су, услед маргинализованог друштвеног положаја, неретко изван токова плански организованих превентивних активности. Одређени превентивни утицај може имати и кривичноправна регулатива, уколико се извесним, благовременим и правилно одмереним казнама дестимулишу будући учиниоци кривичних дела у вези са наркотицима. Поводом наведеног треба имати у виду да је у Србији и даље инкриминисано држање дроге за личну употребу (неовлашћено држање опојних дрога). Због бројних недоумица у вези са овом инкриминацијом, овом кривичном делу је у раду посвећена посебна пажња. Још већи значај би требало да има кривично гоњење оних који из лукративних разлога производе и растурају дрогу, па су излагања посвећена и анализирању кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, уз осврт на релевантну судску праксу. И поред тога што кривични прогон у одређеној мери може да утиче на сузбијање наркоманије, аутори су закључили да се системско решење овог проблема не налази у рукама делилаца правде, с обзиром да се они носе само са крајњим последицама много сложенијих друштвених проблема.

-В. Турањанин, М. Ковачевић, *Проблем дефинисања неких облика злоупотребе рачунарских технологија са кривичноправног аспекта*, за Саветовање: Међународно хуманитарно право, Правни факултет у Косовској Митровици, 20. јун 2013. године, категорија М31

У раду расправљано је о одређеним питањима везаним за злоупотребу рачунарских и интернетских мрежа, као подручја које је човеку донело многобројне користи, али које је он једним делом претворио у нову сферу за ширење криминалитета. Међутим, због тога што се ради о релативно новијој појави, кроз литературу се преплићу многобројна схватања о различитим облицима криминалног понашања, што је довело до несагласности међу ауторима и настанка великог броја дефиниција неких видова криминалитета. Кроз рад је видљив покушај да се пружи приказ дефинисања четири новије појаве у кибер-простору, али чија, можемо рећи, друштвена опасност, није једнака. На првом месту је објашњен секстинг, а потом три веома сродна појма: високотехнолошки криминалитет, високотехнолошки тероризам и кибер-ратовање, који имају значајан број сличности, али међу којима постоје и одговарајуће разлике.

Кандидат је, такође, навео да тренутно ради на пројекту који спроводи ОЕБС мисија у Србији, под називом: *Млади и хулиганизам на спортским приредбама*, у вези са којим ће крајем ове године бити издата монографија чији ће бити коаутор.

III МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Законом о високом образовању (чл. 72. ст. 1.) предвиђено је да високошколска установа бира у звање асистента студента докторских студија који је претходне нивое студија завршио са укупном просечном оценом најмање 8 (осам) и који показује смисао за наставни рад, као и да се посебни услови за избор у звање асистента утврђују општим актом високошколске установе (чл. 72. ст. 3.). Чланом 128. став 3. Статута Правног факултета у Крагујевцу услови за избор асистента дефинисани су на исти начин. Статутом Универзитета у Крагујевцу (чл. 125и ст. 3.) предвиђено је да у звање сарадника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане законом, односно ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звања сарадника, који доноси надлежни орган факултета. Правилником о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника (чл. 3. ст. 2.) предвиђено је да у звање асистента може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу, Статутом Правног факултета у Крагујевцу и Правилником. Узимајући у обзир наведене прописе, услове конкурса и конкурсни материјал, Комисија је закључила да Вељко Турањанин испуњава формалне услове за избор, будући да је студент докторских студија, да је претходне нивое студија завршио са просечном оценом већом од 8 (осам) и да показује смисао за наставни рад. У погледу последњег наведеног критеријума Комисија је посебно имала у виду чињеницу да је кандидат Вељко Турањанин у школској 2011/2012. и 2012/2013. години изводио вежбе из предмета Кривично процесно право, Кривично право и Малолетничко кривично право на Правном факултету у Крагујевцу, при чему је у поступку анкетирања студената о квалитету извођењу наставе оцењен високом просечном оценом. Приликом одлучивања Комисија је посебно узела у обзир критеријуме за избор сарадника прописане Правилником о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника (чл. 7. ст. 4.), и то, пре свега, следеће критеријуме: просечну оцену у току студија, дужину студирања, године живота кандидата, склоност ка ужој научној области. Комисија је утврдила да наведене критеријуме у целости испуњава кандидат Вељко Турањанин. Ради се о кандидату који је имао високу просечну оцену како на претходним нивоима студија, тако и на докторским студијама, краће време студирања, реч је о млађем кандидату, а склоност ка ужој Кривичноправној научној области показао је уписивањем докторских студија управо на овој ужој научној области и објављивањем научних радова којима јасно показује интересовање за ову област. Његово интересовање за ужу Кривичноправну научну област нарочито се може видети када се узме у обзир број до сада објављених радова из ове области. Уз то, из досадашњег рада кандидата Вељка Турањанина може се очекивати да ће и убудуће своје професионалне дужности обављати савесно и одговорно, како у научном, тако и у наставном смислу.

IV ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу свих наведених чињеница, Комисија предлаже Наставно научној већи Правног факултета у Крагујевцу да за сарадника у звању асистента за ужу Кривичноправну научну област изабере Вељка Турањанина.

У Крагујевцу

24. јуна 2013. год.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Станко Бејатовић,

редовни професор Правног факултета у Крагујевцу,

ужа кривичноправна научна област

Проф. др Снежана Соковић

редовни професор Правног факултета Крагујевцу,

ужа кривичноправна научна област

Проф. др Ивана Симовић-Хибер

редовни професор Факултета безбедности у Београду,

ужа кривичноправна научна област